

Stockholm 2020-12-11

Ref Fi2020/04742

Remissvar på PM – Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Transportföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för transportnäringen, inklusive motor- och petroleumbranscherna, samt säkerhetsbranschen. I våra nio förbund finns drygt 9700 medlemsföretag med tillsammans cirka 221 000 anställda. Det gör Transportföretagen till den främsta samlingspunkten för företagen i transportnäringen i Sverige.

Förlängningen är välkommen

Transportföretagen representerar företag från i stort sett hela transportbranschen; till sjöss, i luften, på spåret och på väg. Det är tydligt att Coronapandemin har fått allvarligast konsekvenser för den delen av transportsektorn som transporterar människor, persontransportsektorn. Under våren minskade passagerartransporterna drastiskt och omsättningen föll snabbt. Läget är fortfarande mycket ansträngt och någon ljusning är inte i sikt i närtid. Uppsägningar och konkurser i persontransportsektorn riskerar att få allvarliga konsekvenser för tillgängligheten och fördröja den ekonomiska återhämtningen när resebehovet ökar. Transportsektorn är en samhällskritisk sektor. För att inte rasera persontransportsektorn och alla kringtjänster krävs fortsatta stödinsatser.

Vi välkomnar förslaget att förlänga stödperioden, ta bort karensperioden och ta bort kravet på att de ekonomiska svårigheterna skulle kunnat förutses eller undvikas. Den pågående pandemin ställer många företag i Sverige inför extrema prövningar, varför denna förlängning välkomnas. Det är också positivt att familjemedlemmar till arbetsgivaren även i förlängningen kommer att kunna omfattas av korttidsarbete. Vi ser även positivt på förslaget att arbetsgivare vars verksamhet i huvudsak är finansierad av allmänna medel omfattas av möjlighet att korttidspermittera sin personal och att denna ändring blir permanent i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. Även om vi nu välkomnar förlängningen så är systemet med korttidspermittering i huvudsak anpassat efter industrin villkor och förutsättningar. För att bättre passa resten av näringsslivet efterlyser vi större flexibilitet och individuella bedömningar.

Vi skulle särskilt vilja lyfta följande synpunkter på förslagen:

- Nivån och omfattningen av stödet behöver öka, inte sänkas
- Revisorsintyg innebär ökade kostnader och förseningar för företagen och bör inte införas
- Löneökningar enligt kollektivavtal bör ingå i den ordinarie lönen
- Nyanställd personal innan den andra vägen behöver kunna omfattas av systemet

- Utdelning behöver vara möjligt, särskilt för fåmansaktiebolagen

I övrigt står vi bakom förslagen och synpunkterna i Svenskt Näringslivs remissvar.

Nivån och omfattningen av stödet behöver öka

Under maj, juni och juli fanns en möjlighet att använda en förstärkt korttidspermittering, så att arbetstiden kan minskas med upp till 80 procent. När nu korttidspermitteringen förlängs till juni 2021 anser vi att det återigen bör vara möjligt att använda en sådan förstärkt korttidspermittering upp till 80 procent.

Under perioden från den 1 januari till den 31 mars 2021 uppgår stödet till 98,6 procent av underlaget. Under perioden från den 1 april till den 30 juni 2021 sänks stödet till 65,7 procent av underlaget. I PM anges att det finns med hänsyn till effekterna av den pågående smittspridningen skäl att även under det första halvåret av 2021 låta staten ta en större andel av kostnaden. Detta ger arbetsgivarna bättre förutsättningar att klara de tillfälliga ekonomiska svårigheter som uppstår i pandemins spår. Stödet är tänkt att förhindra att personal blir uppsagd och möjliggöra för företag att snabbt kan komma igång igen när läget vänder.

Med dessa argument tycker vi att det saknas skäl att sänka stödet från staten för perioden 1 april till 30 juni 2021. Enligt t.ex. trafikprognoser som Transportstyrelsen gjort för flyget¹ beräknas nedgången i antalet flygpassagerare att bli 75 procent jämfört med 2019. Denna bedömning är ifrån oktober i år och vår bedömning är att det blir ett ytterligare större tapp i och med den andra smittspridningsvägen. Under november minskade antalet flygpassagerare på Swedavias flygplatser med 87 procent jämfört med samma månad 2019.² För 2021 räknar Transportstyrelsen med att flygtrafiken så sakteliga kan återhämta sig, även om det kan dröja många år innan vi återigen når tillbaka till nivåer innan pandemin. Det är samtidigt högst orimligt att tro att transportsektorn återhämtat sig så fort i vår att stödet kan sänkas redan från den 1 april. För att uppnå syftet att arbetsgivarna ska kunna behålla personalen krävs att den högre nivån upprätthålls under hela förlängningen.

Revisorsintyg innebär ökade kostnader och förseningar för företagen

Det är en omfattande granskning som en revisor ska utföra enligt förslaget om revisorsintyg. Vi ser en uppenbar risk att detta kommer leda till stora kostnader och förseningar för företagen samt ytterligare betungande administration i en för företagen redan bekymmersam situation. Därtill kommer svårigheterna att få en revisor som kan genomföra denna kontroll, med tanke på mängden företag som kommer att behöva ett sådant intyg under en begränsad tidsperiod.

Vi avstyrker därför förslaget om revisorsintyg i samband med ansökan om stöd. Kontroller går att göra i efterhand. Det bör vara tillräckligt om företaget intygar att de har drabbats av allvarliga ekonomiska svårigheter. Om förslaget ändå införs, anser vi att kravet på revisorsintyg endast ska gälla vid ett högre belopp än 400 000 kr för att inte även små företag ska omfattas.

¹ Transportstyrelsens passagerarprognos 2020–2026, Trafikprognos för svensk luftfart, Dnr TSL 2020-683 (oktober 2020)

² https://www.swedavia.se/globalassets/statistik/swedavia_202011.pdf

Löneökningar enligt kollektivavtal bör ingå i den ordinarie lönen

För de arbetsgivare som använt stödet under 2020 ska jämförelsemånaden för stödmånaderna under förlängningen vara densamma som den jämförelsemånad som låg till grund för stödet under 2020. För de arbetsgivare som inte använt stödet under 2020 ska jämförelsemånaden vara september 2020.

I PM anges att det saknas skäl att bestämma en ny jämförelseperiod för de arbetsgivare som redan använt stödet under 2020. Förslaget innebär samtidigt att löneökningar som avser tid efter jämförelsemånaden inte kommer ingå i den ordinarie lönen.

Detta innebär att arbetsgivare inte kommer att kunna få stöd för den del av lönekostnaderna som tillkommer efter den ursprungliga jämförelsemånaden till följd av de höjningar som föreskrivs i gällande kollektivavtal. Detta skapar problem i form av ökade kostnader för företagen.

Nyanställd personal innan den andra vägen behöver kunna omfattas

Stöd får endast lämnas för arbetstagare som var anställda hos arbetsgivaren under hela eller en del av jämförelsemånaden med samma eller högre sysselsättningsgrad som under stödmånaden. Eftersom jämförelsemånaden är densamma för förlängningen som för stödperioden under 2020, se ovan, innebär det att företag som rekryterat under den återhämtning som vi såg innan den andra vägen inte kommer att kunna korttidspermittera den personalen.

Ett praktiskt exempel från ett av våra medlemsföretag kan illustrera problematiken: I slutet av mars permitterades alla arbetstagare som kunde permitteras med stöd av reglerna om korttidsarbete. Senare vann företaget en upphandling varvid alla permitterade återtogs i arbete och nyanställningar gjordes. När sedan den andra vägen av pandemin slog till kunde företaget konstatera att de måste återigen permittera, även de nyanställda. Detta kommer emellertid inte vara möjligt varför företaget nu måste överväga andra mer drastiska alternativ.

Vi anser att det är rimligt att företag som använt och sedan lämnat system ska kunna använda en annan jämförelsemånad än den ursprungliga, exempelvis september 2020, när vi nu så tydligt har en ny andra smittspridningsväg.

Utdelning bör vara möjligt

Innan pandemin slog till med full kraft var det ingen som ifrågasatte eller förde på tal frågan om att det skulle finnas något utdelningsförbud eller någon form av förbud mot värdeöverföringar samtidigt som man uppbar stöd för korttidsarbete. Det förslag som nu läggs fram och som förhindrar företag att ta del av stöd vid korttidsarbete om man gjort en utdelning eller annan värdeöverföring två månader före, under och sex månader efter stödperioden är principiellt felaktigt och bör inte genomföras. Särskilt för färmansaktiebolagen, innebär de så kallade 3:12-reglerna att utdelningen tillsammans med lönen är försörjningen för ägaren och på det sätt hen kan driva företaget.

Vi avstyrker därför förslaget om begränsning av utdelning.

TRANSPORTFÖRETAGEN

Med vänlig hälsning

Transportföretagen

Tina Thorsell, Samhällspolitisk chef